SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:208

av Mikael Oscarsson (KD)

En rovdjurspolitik som sätter människor, tamdjur och landsbygd först

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vargförvaltningen ska syfta till att vargstammen stegvis minskar till det nya referensvärdet och att licensjakt kan genomföras från 2027 med stöd av en rättssäker förvaltningsplan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU:s sänkta skyddsstatus för vargen fullt ut bör genomföras i svensk lagstiftning så att förvaltningen kan bli mer flexibel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vargens utbredning bör bli jämnare så att de län som i dag har flest vargrevir avlastas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyddsjakt vid angrepp på tamdjur och hundar ska kunna beslutas snabbare och enklare och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur stödet till förebyggande åtgärder och ersättningen till djurägare vars tamdjur eller hundar angrips av rovdjur kan stärkas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

För många människor på landsbygden är vargen inte en fråga om naturromantik. Det är en fråga om vardag. Det handlar om fårbonden som går ut på morgonen och hittar sina djur rivna i hagen, om jägaren som inte längre vågar släppa sin hund och om föräldrar som oroar sig för barnen på väg till skolbussen. En rovdjurspolitik som inte tar hänsyn till de människor som lever nära rovdjuren förlorar sin legitimitet.

En stam som har varit för stor

Enligt Naturvårdsverkets inventering fanns det vintern 2025/26 omkring 355 vargar i Sverige och omkring 390 i hela Skandinavien. Stammen har minskat från omkring 460 vargar vintern 2021/22 men har nu legat still på samma nivå två år i rad. Vargarna är dessutom ojämnt fördelade. Örebro län har haft flest vargrevir två vintrar i rad, följt av Västra Götaland och Västmanland, och reviren förskjuts österut. För de människor som bor i dessa län är trycket från vargen mycket stort.

Riksdagen har sagt sitt – vargstammen ska minska

Riksdagen har gett regeringen till känna att vargstammen ska minska. Regeringen och landsbygdsminister Peter Kullgren har tagit viktiga steg. I juni 2025 sänktes Sveriges referensvärde för varg från 300 till 170 vargar. Efter kritik från Europeiska kommissionen har regeringen i juli 2026 fastställt ett nytt referensvärde på 220 vargar. Det är fortfarande en betydande minskning jämfört med i dag. Nu måste förvaltningen inriktas på att vargstammen stegvis når den nivån.

Licensjakten måste kunna genomföras

Inför 2026 beslutade länsstyrelserna om licensjakt på 48 vargar. Jakten stoppades i december 2025 av förvaltningsrätten, som bland annat pekade på att länsstyrelserna inte hade visat att jakten var förenlig med en gynnsam bevarandestatus. Därmed blev det ingen licensjakt alls. Det är inte acceptabelt att riksdagens beslut om en minskad vargstam år efter år inte får genomslag. Med ett nytt referensvärde på plats måste regeringen, Naturvårdsverket och länsstyrelserna nu säkerställa en rättssäker förvaltningsplan, så att licensjakt kan genomföras från 2027 och hålla i domstol.

Använd EU:s nya regler fullt ut

Under 2025 beslutade EU att sänka vargens skyddsstatus i art- och habitatdirektivet, från strikt skyddad till skyddad. Det var ett viktigt beslut som Sverige drev på för. Det ger medlemsländerna större möjligheter till en flexibel förvaltning, samtidigt som vargen fortfarande ska ha en gynnsam bevarandestatus. Den sänkta skyddsstatusen bör fullt ut genomföras i svensk lagstiftning, så att den får verklig betydelse för hur vargstammen förvaltas.

En jämnare fördelning

Det är orimligt att några få län ska bära en så stor del av vargstammen. Vargens utbredning bör bli jämnare, så att de län som i dag har flest vargrevir avlastas. När miniminivåerna för de olika förvaltningsområdena nu tas fram bör detta vara en tydlig utgångspunkt.

Snabbare skyddsjakt

När en varg har angripit tamdjur måste beslut om skyddsjakt kunna fattas snabbt. Varje dag av väntan kan innebära nya angrepp. Regelverket och handläggningen bör ses över så att skyddsjakt vid angrepp på tamdjur och hundar kan beslutas snabbare och enklare.

Stöd till djurägare och hundägare

Den som håller får, nötkreatur eller andra tamdjur i vargområden tvingas ofta investera i rovdjursavvisande stängsel och andra skyddsåtgärder. Regeringen bör utreda hur stödet till sådana förebyggande åtgärder kan stärkas. Detsamma gäller ersättningen till djurägare vars djur angrips. Även jägare och hundägare drabbas. En jakthund som dödas av varg är ofta en familjemedlem och samtidigt ett värdefullt arbetsredskap. Ersättningen vid rovdjursangrepp på hundar bör ses över och stärkas.

Människor, tamdjur och landsbygd först

Vargen ska finnas i Sverige. Men den ska inte finnas i en omfattning som gör det omöjligt att bedriva djurhållning, jaga med hund eller känna sig trygg på landsbygden. Det krävs en rovdjurspolitik som sätter människor, tamdjur och landsbygd först.

Mikael Oscarsson (KD)